

АННА АХМАТОВА: РЕКВИЕМ

1. exilové vydání 1963

2. exilové vydání 1969

Нет, и не под чуждым небосводом,
И не под защитой чуждых крыл, —
Я была тогда с моим народом,
Там, где мой народ, к несчастью, был.
1961

ВМЕСТО ПРЕДИСЛОВИЯ

В страшные годы ежовщины я провела семнадцать месяцев в тюремных очередях в Ленинграде. Как-то раз кто-то «опознал» меня. Тогда стоящая за мной женщина с голубыми губами, которая, конечно, никогда в жизни не слыхала моего имени, очнулась от свойственного нам всем оцепенения и спросила меня на ухо (там все говорили шепотом):

– А это вы можете описать?

И я сказала:

– Могу.

Тогда что-то вроде улыбки скользнуло по тому, что некогда было ее лицом.

1 апреля 1957, Ленинград

ПОСВЯЩЕНИЕ

Перед этим горем гнутся горы,
Не течет великая река,
Но крепки тюремные затворы,
А за ними «каторжные норы»
И смертельная тоска.
Для кого-то веет ветер свежий,
Для кого-то нежится закат —
Мы не знаем, мы повсюду те же,
Слышим лишь ключей постылый скрежет
Да шаги тяжелые солдат.
Подымались как к обеду ранней.
По столице одичалой шли,
Там встречались, мертвых бездыханней,
Солнце ниже и Нева туманней,
А надежда все поет вдали.
Приговор... И сразу слезы хлынут,
Ото всех уже отделена,
Словно с болью жизнь из сердца вынут,
Словно грубо навзничь опрокинут,
Но идет... Шатается... Одна...

ANNA AKHMATOVA:

REQUIEM: POEMS 1935-1940

1. vydání 1969 (2. vydání 1989)

přel. Richard McKane

No, not under a foreign sky,
not under the shelter of alien wings —
I was with my people then,
there where my people were doomed to be.
1961

Instead of a Foreword

During the terrible years of the Yezhov Terror I spent seventeen months in the prison queues in Leningrad. One day someone ‘identified’ me. Then a woman with lips blue with cold who was standing behind me, and of course had never heard of my name, came out of the numbness which affected us all and whispered in my ear – (we all spoke in whispers there): ‘Could you describe this?’

I said, ‘I can!’

Then something resembling a smile slipped over what had once been her face.

1 April 1957

Dedication

The mountains bend before this grief,
the great river does not flow,
but the prison locks are strong,
and behind them the convict-holes,
and the anguish of death.
Someone basks in the sunset,
for someone the fresh wind blows.
We don’t know, we are the same everywhere.
We only hear the repellent clank of keys,
the heavy steps of the soldiers.
We rose as though to early mass,
and went through the savage capital.
We used to meet each other there, more lifeless than the dead,
the sun lower, the Neva mistier,
but hope still sings in the distance.
Condemned... The sudden rush of tears.
One woman, already isolated from everyone else,
as though her life had been wrenched from her heart,
as though she had been smashed flat on her back,
she walks on... staggers... alone...

ANNA ACHMATOVÁ: REQUIEM

přel. Robert Vlach, 1964

Ne, mne cizí křídla nechránila,
cizí nebe nebylo můj cíl.
Já jsem tehdy s národem svým byla,
kde můj národ, na neštěstí byl.
1961

Místo předmluvy

V strašných letech ježovštiny prožila jsem sedmnáct měsíců v řadách před vězením v Leningradě. Přihodilo se, že mne kdosi poznal. Tehdy žena s modrými rty, která stála za mnou a která ovšem nikdy neslyšela mé jméno, vytrhla se z otupení, příznačného pro nás všechny, a optala se potichu (všichni tam hovořili šeptem):

– Vy můžete tohle popsat?

A já řekla:

– Mohu.

Tehdy cosi jako úsměv přelétlo po tom, co kdysi bylo její tváří.

1. dubna 1957, Leningrad

Věnování

Před tím hořem sklánějí se hory,
stane řeka, jež tu protéká.
Vězení je pevné, na závory,
za těmi jsou trestanecké nory,
se smrtelným steskem člověka.
Komu věje svěží vítr v líce,
komu západ nebe pozláčí?
Stále tytéž, co my víme více?
Slyšíme, jak chladně skřípou klíče,
těžký krok, jímž chodí vojáci.
Vstanou, jak by na mši chtěly jít,
metropolí projdou zvětšelou.
Může mrtvý bezdechý tak býti?
V mlze Něva, nízko slunce svítí.
Naděje však pěje píseň svou.
Rozsudek... Hned slzy vhrknou v oči,
pohltní ji její vlastní svět.
Se svým bolem jak žít bude moci?
Pak, sražena k zemi (má ten pocit)
potácí se... sama... kamsi vpřed.

ANNA ACHMATOVÁ: REKVIEM

Verše z let 1935–1940

přel. Jaromír Šavrdra, 1987 (samizdat)

Žádné cizí nebe, žádná křídla,
žádný azyl, vlnidné přístřeší...
Ne. Já vprostřed svého lidu byla
tam, kde žil svá léta nejtěžší.
1961

Místo předmluvy

V hrůzných letech ježovštiny jsem prožila sedmnáct měsíců ve frontách přede dveřmi vězení. Jednou mne tam kdosi „perlustroval“ – zjišťoval mou totožnost. Za mnou stála žena s promodralými rty, která ovšem nikdy předtím neslyšela mé jméno, probrala se ze strnulosti, vlastní nám všem, a šeptem (tam šeptali všichni) se mne zeptala:

– Vy byste to dokázala popsat?

Řekla jsem:

– Dokázala.

A náhle se cosi na způsob úsměvu mihlo v tom, co bylo kdysi její tváří.

Leningrad, 1. dubna 1957

Dedikace

Takový žal zatřese i horou.
Takový žal řeku zastaví...
Těžké dveře. Dveře na závoru.
A za nimi trestaneckou norou
vane stesk, až k smrti bolavý.
Pro někoho fouká vítr svěží,
západ slunce kreslí něžný nach.
Sníme o tom něco vědět? Stěží.
Naše hudba: skřípót v zámku dveří,
dunivý krok stráží po chodbách.
Jako na mši ještě za tmy vstaly,
osiřelým městem kráčejí.
Jako mrtvé se pak setkávaly
v oněch zdech, kam Něva mlhy valí –
bez dechu, leč s nadějí.
Rozsudek... Z očí se slzy lijí.
Jak by v duši padla závora.
Jako by život z hrudi vytrhl jí,
sprostě nznak převrátili si ji –
ale jde... Je sama. Vrávorá.

Где теперь невольные подруги
Двух моих осатанелых лет?
Что им чудится в сибирской вьюге,
Что мерещится им в лунном круге?
Им я шлю прощальный мой привет.
Март 1940

ВСТУПЛЕНИЕ

Это было, когда улыбался
Только мертвый, спокойствию рад.
И ненужным привеском болтался
Возле тюрем своих Ленинград.
И когда, обезумев от муки,
Шли уже осужденных полки,
И короткую песню разлуки
Паровозные пели гудки.
Звезды смерти стояли над нами,
И безвинная корчилась Русь
Под кровавыми сапогами
И под шинами черных маруш.

1
Уводили тебя на рассвете,
За тобой, как на выносе, шла,
В темной горнице плакали дети,
У божницы свеча оплыла.
На губах твоих холод иконки.
Смертный пот на челе... не забыть! —
Буду я, как стрелецкие женки,
Под кремлевскими башнями выть.
1935

2
Тихо льется тихий Дон,
Желтый месяц входит в дом,

Входит в шапке набекрень,
Видит желтый месяц тень.

Эта женщина больна,
Эта женщина одна,

Муж в могиле, сын в тюрьме,
Помолитесь обо мне.

Where now are the captive companions
of my two hellish years?
What do they see in the Siberian blizzard,
what comes to them in the moon's circle?
I send them my farewell greeting.
March 1940

Introduction

It was a time when only the dead
smiled, happy in their peace.
And Leningrad dangled like a useless appendage
at the side of its prisons.
A time when, out of their minds with suffering,
the convicted walked in regiments,
and the steam whistles sang
their short parting song.
Stars of death stood over us
and innocent Russia squirmed
under the bloody boots
under the wheels of Black Marias.

I.
They took you away at dawn.
I walked after you as though you were being carried
out in a coffin.
The children were crying in the dark room,
the candle guttered by the ikon-stand.
The cold of the ikon on your lips.
Death sweat on your brow. I will not forget!
I will howl by the Kremlin towers
like the Streltsy wives.

II.
The quiet Don flows quietly.
The yellow moon goes into the house,

goes in with its cap askew.
The yellow moon sees the shadow.

This woman is sick,
this woman is alone,

husband in the grave, son in prison,
pray for me.

Co svým družkám mohu v dálku říci,
přítelkyním zběšených let dvou?
O čem sní v sibiřské metelici?
Jaké znaky vidí na měsíci?
Jim šlu pozdrav na rozloučenou.
Březen 1940

Vstup

Bylo, kdy tady usmíval se
jenom mrtvý, svému klidu rád;
jak přívěsek (k čemu?) houpat zdál se
za žaláři svými Leningrad;
kdy šly městem pluky odsouzených,
každý z žalu téměř šílený,
a kratičkou píseň rozloučení
zpívaly jim lodní sirény.
Hvězdy smrti v nadhlavníku stály;
zběsile se mstily na Rusi
boty vysoké – co krve vsály! –
pneumatiky černých maruší*.

1.
Vyvedli tě časně na úsvitu,
jak na pohřbu šla jsem za tebou;
děti pláčí v mansardovém bytu,
pod ikonou svíčka bliká tmou.
Vidím tvé rty zachvívat se chladem,
smrtný pot na tvém čele stát.
Jako kdysi střelců žínky mladé
pod věžemi Kremle budu lkát.
1935

2.
Tichý Done, tiše plyň!
žlutý měsíc vchází v síň.

Na stranu má čepici;
hle stín, žlutý měsíci!

Ta žena zde chorá je,
ta žena zde sama je.

V hrobě muž, v žaláři syn.
Modlete se za ten stín.

Kde jsou nyní, rovné nevolnicím,
družky dvou mých roků zlých – kde jsou?
O čem sní tam v lágru ve vichřici?
Co doufají uzříť na měsíci?
Zdravím je – už na rozloučenou.
Březen 1940

Introdukce

Bylo to v den, kdy usmíval se
snad jenom mrtvý, svému klidu rád.
Jak cetka zbytečná v těch časech
stál vedle vlastních věznic Leningrad.
V těch časech, kdy, trýzní už šílení,
trestanci v plucích na nádraží stáli
a lokomotivní sirény
kratičkou píseň loučení jim hrály.
A hvězdy smrti stály nad námi...
Kdy země má, nevinná Rus se chvěla
pod zakrvácenými botami,
pod koly aut, co vězně odvážela.

1.
Pro tebe si přišli za úsvitu.
Jako k hrobu za tebou já šla.
Děti v temné jizbě lkaly v skrytu,
nad klekadlem svíce roztála.
Hrůzy mráz ti slepil rty i vlasy,
chladný pot měla na čele... Jak žít?
Jak vojandy střelců budu asi
klečet u kremelských bašt a výt.
Moskva, podzim 1935

3.
Tiše plyne Don. Kraj spí.
Žlutý měsíc přichází.

Vstoupí, čapku do strany,
vidí samé strádání.

Vždyť ta žena chorá jen
vždyť ta žena sama je,

v hrobě muž, syn v lágru dlí...
Kdo se za ní pomodlí?

*Lidový název policejních vozů v Leningradě.
(pozn. překl.)

3
Нет, это не я, это кто-то другой страдает.
Я бы так не могла, а то, что случилось,
Пусть черные сукна покроют,
И пусть унесут фонари...
Ночь.

III.
No, this is not me – someone else suffers.
I couldn't stand this: let black drapes
cover what happened,
and let them take away the lamps...
Night.

3.
Ne, to nejsem já, to strádá někdo jiný.
Nepřemohla bych takovou bolest svou.
Co stalo se, ať černá sukna kryjí
a uliční lampy ať unesou...
Noc.

3.
Ne ne, to nejsem já, to někdo jiný strádá,
já bych tak nemohla... Ale to, co se stalo,
ať černé sukno zakryje,
a světlo dejte pryč...
Noc.

4
Показать бы тебе, насмешнице
И любимице всех друзей,
Царскосельской веселой грешнице,
Что случится с жизнью твоей —
Как трехсотая, с передачею,
Под Крестами будешь стоять
И своей слезою горячею
Новогодний лед прожигать.
Там тюремный тополь качается,
И ни звука — а сколько там
Неповинных жизнью кончается...

IV.
If I could show your former ironic self,
that once carefree sinner of Tsarskoye Selo,
so popular in your circle of friends,
how your life will turn out:
you will stand outside the Crosses Prison
three hundredth in the line with your prison parcel,
and burn through the new-year ice
with your hot tears.
There the prison poplar sways
in silence. How many
innocent lives are ending there...

4.
Kdyby ti tak někdo v Carském Sele,
posměváčku, jež měl každý rád,
veselá a hříšné, předpověděl,
co na tebe čeká jedenkrát –
jak s balíčkem, třístá v řadě stojíc,
pod Kříži* se chladem budeš chvět,
jak tu budeš horkou slzu svoji
vpalovati v novoroční led!
Topol vězeňský tam odtud mává
a ani zvuk – a tolik tam
nevinných životů dokonává.

4.
Kdyby ses tak byla uviděla,
ty, tak oblíbená u přátel,
hříšný smíšku od Carského Sela –
co v životě jednou potká tě:
třístá v řadě, s balíčkem a s hrůzou
opuštěna v davu budeš tkvět
před vězením, vlastní žhavou slzou
novoroční ledy rozpouštět...
Za zdí lágru strom se větrem klátí
jako v spánku... Kdoví, kolika
nevinným tu bude umíratí.

5
Семнадцать месяцев кричу,
Зову тебя домой.
Кидалась в ноги палачу,
Ты сын и ужас мой.
Все перепуталось навек,
И мне не разобрать
Теперь, кто зверь, кто человек,
И долго ль казни ждать.
И только пыльные цветы,
И звон кадильный, и следы
Куда-то в никуда.
И прямо мне в глаза глядит
И скорой гибелью грозит
Огромная звезда.
1939

V.
For seventeen months I have been screaming,
calling you home.
I flung myself at the executioner's feet.
You are my son and my terror.
Everything is confused for ever,
and I can no longer tell
beast from man.
How long must I wait for the execution?
There are only the dusty flowers,
the clank of censers, and tracks
leading somewhere to nowhere.
An enormous star
looks me straight in the eye
and threatens swift destruction.
1939

5.
Rok a půl volám, bezmála,
domů tě zvu jak dnes.
Katu jsem k nohám padala
– ty jsi můj syn, můj děs.
A všechno navždy tvoří splet':
nevím, jak rozeznat
člověka od zvířete teď.
Na smrt tě pošlou snad.
A jenom zaprášený květ,
zvonění kadidla, a sled
odnikud nikam tmou.
Obrovská hvězda hledí mi
přímo v oči a hrozí mi
brzkou již záhladou.

5.
Sedmnáct měsíců už řvu,
vrhám se katům pod nohy,
marně tě, marně domů zvu,
synu můj, sne můj morový.
Svět navždy pomýlený je.
Už se v něm nevyznám:
kdo člověk je, kdo bestie,
jak dlouho čekat mám.
Jen pyšný květ, zvon za noci
a matné stopy, vedoucí
v nicotu, kam mě zvu.
A přímo před očima plá
obrovská hvězda červená,
hrozící záhubou.
1939

6
Легкие летят недели,
Что случилось, не пойму.
Как тебе, сынок, в тюрьму
Ночи белые глядели,
Как они опять глядят
Ястребиным жарким оком,
О твоём кресте высоком
И о смерти говорят.
1939

VI.
Weightless weeks fly by.
I will never grasp what happened.
How the white nights looked
at you, my boy, in prison,
how they look again
with the burning eye of the hawk,
they speak of your crucifixion,
they speak of death.
1939

6.
Lehké týdny proletěly,
co se stalo, nevnímám.
Jak ti synku, v žalář tam
bílé noci žhavé zřely,
jak každé jestřábí zrak
opět v celu k tobě shlíží,
jak o tvém vznešeném kříži
a o smrti mluví pak.
1939

6.
Týdny letí jako chvíle.
Co se stalo, neseznám.
V kobce, synku... Proč že tam
viděly tě noci bílé.
Proč i teď tě hlídají
jako dravci žhavým okem,
o tvém kříži převysokém,
o smrti ti šeptají.
1939

*Kříže (Kresty) – leningradská Pankrác.
(pozn. překl.)

7
ПРИГОВОР
И упало каменное слово
На мою еще живую грудь.
Ничего, ведь я была готова,
Справлюсь с этим как-нибудь.

У меня сегодня много дела:
Надо память до конца убить,
Надо, чтоб душа окаменела,
Надо снова научиться жить, —

А не то . . . Горячий шелест лета,
Словно праздник за моим окном.
Я давно предчувствовала этот
Светлый день и опустелый дом.
1939. Лето

8
К СМЕРТИ
Ты все равно придешь — зачем же не
теперь?
Я жду тебя — мне очень трудно.
Я потушила свет и отворила дверь
Тебе, такой простой и чудной.
Прими для этого какой угодно вид,
Ворвись отравленным снарядом
Иль с гирькой подкрадись, как опытный
бандит,
Иль отрави тифозным чадом.
Иль сказочкой, придуманной тобой
И всем до тошноты знакомой, —
Чтоб я увидела верх шапки голубой
И бледного от страха управдома.
Мне все равно теперь. Клубится Енисей,
Звезда полярная сияет.
И синий блеск возлюбленных очей
Последний ужас застилает.
19 августа 1939, Фонтанный дом

9
Уже безумие крылом
Души закрыло половину,
И поит огненным вином
И манит в черную долину.

И поняла я, что ему
Должна я уступить победу,
Прислушиваясь к своему
Уже как бы чужому бреду.

VII.
Sentence
The stone word fell
on my still beating breast.
Never mind, I was prepared,
somehow I'll come to terms with it.

Today I have much work to do:
I must finally kill my memory,
I must so my soul can turn to stone,
I must learn to live again.

Or else... The hot summer rustle,
like holiday time outside my window.
I have felt this coming for a long time,
this bright day and the deserted house.
Summer 1939

VIII.
To Death
You will come anyway – so why not now?
I am waiting for you – it's very difficult for me.
I have put out the light and opened the door
to you so simple and wonderful.
Assume any shape you like,
burst in as the poison'd shot of slander,
or creep up like a skilled burglar with a lead pipe,
or poison me with typhus vapours,
or come with a denunciation invented by you
and known *ad nauseam* to everyone,
so that I may see the peak of the blue cap
and the janitor's fear-whitened face.
I don't care now. The Yenisey rolls on,
the Polar star shines.
And the blue lustre of beloved eyes
is clouded by the final horror.
19 August 1939

IX.
Already madness has covered
half my soul with its wing,
and gives me strong liquor to drink,
and lures me to the black valley.

I realised that I must
hand victory to it,
as I listened to my delirium,
already alien to me.

7.
Rozsudek
Padlo slovo těžké jako kámen
na mou zatím ještě živou hruď.
Což, byla jsem připravena na ně.
Vyrovnam se s tím buď jak buď.

Víc než jindy dneska mám co dělat,
třeba ubít paměť, ubít cit,
třeba, aby duše zkameněla,
třeba, znovu naučit se žít.

Jestli ne... Zní svátečně tak, slavno,
za mým oknem horký letní šum...
Ale vždyť jsem předcítila dávno
tento jasný den a pustý dům.
1939. Léto.

8.
Smrti
Hned teď si pro mne přijď – vždyť stejně
musíš k nám.
Čekám tě – a tak těžko je mi.
Světlo jsem zhasla už a dveře otvírám
– prostou a krásnou jevíš se mi.
A jsi mi vítána ve všech svých podobách:
prorvi mne otrávenou střelou,
svírajíc závaží přikrad' se jako vrah,
v tyfový opar vnoř mne celou,
nebo přijď s výmyslem, s nímž chodíš tolik let
– až k zvracení je znám kde komu:
vrch modré čepice* i mně dej uvidět
za strachy zbledlým správce domu.
Vše je mi lhostejné: polární hvězdy svít
i Jenisej, v němž její odraz pluje.
A milovaných očí modrý třpyt
poslední hrůzu rozptyluje.
19. srpna 1939. Fontánní dům.
*Součást policejní uniformy (pozn. překl.)

9.
Už šílenství mi křídlem svým
zakrylo duše polovinu,
pojí mne vínem ohnivým,
vábí mne do údolí stínů,

a já už chápu, já už znám,
že vítězství připadne jemu,
když jak cizímu naslouchám
blouznění rozhovoru svého.

7.
Rozsudek
Vytesali slovo do kamene,
uvrhli je na mou živou hruď.
To nic: srdce bylo připravené.
Nějak se s tím srovnám, buď jak buď.

Jsem dnes prací pohlcená celá.
Třeba paměť zgruntu vyvrátit.
Třeba, aby duše zkameněla.
Třeba znovu prozkoumat, jak žít.

Letní slunce plane žhavým jedem.
Svátek přilne hořce k suchým rtům.
Já už dávno cítila to předem:
světlý den a opuštěný dům.
Fontánový dům, léto 1939

8.
Smrti
Ty přijdeš tak jak tak – a proč ne tedy hned?
Čekám tě, smrti. Tuze těžko je mi.
Jsi prostá, tajemná... Budem si rozumět.
Světlo je zhasnuto a dveře otevřeny.
Lhostejno, jakou zvolíš podobu:
Protivný vrátný? Nebo lupič s kyjem?
Tyfovou nákazou mě sklátíš do hrobu?
To už je tvoje věc. Věc tvojí fantazie.
Anebo snad dle sovětské tradice,
tím nejběžnějším stylem, jak se říká:
uvidět dýnko tvé služební čepice
a strachem pobledlého domovníka.
Udělej to jak chceš... Valí se Jenisej,
vzdálená, studená Polárka tiše plane.
V úzkosti poslední bezpečně skryji se
za šedých očí lesk bytosti milované.
Fontánový dům, 19. srpna 1939

9.
Už půlkou svojí duše spím,
už zakryla mne křídla černá.
Opilá vínem ohnivým,
vábena, klesám do inferna.

Všecko je ztraceno, už vím.
Vědomí – pýcha má – už mizí.
Už i mé vlastní blouznění
mi připadá spíš jako cizí

И не позволит ничего
Оно мне унести с собою
(Как ни упрашивай его
И как ни докучай мольбою):

It will not allow me to take
anything away with me,
(however I beseech it,
however I pester it with prayer):

Nedovolí mi s sebou vzít
na cestu to nejmenší ani
(marně je zkouším uprosit,
marné je všechno naléhání):

A nic si s sebou bezmála
nesmím vzít ze svých lásek
(jako bych nepřemlouvala,
jako bych málo modlila se):

Ни сына страшные глаза —
Окаменелое страданье,
Ни день, когда пришла гроза,
Ни час тюремного свиданья,

not the terrible eyes of my son,
the rock-like suffering,
not the night when the storm came,
not the prison visiting hour,

synovy oči – děs v nich byl –
zkamenělé už utrpení,
ani den, kdy hrom uhodil,
krátké shledání ve vězení,

ni synových očí třestění,
strádání zkamenělé,
strašnou noc jeho zatčení,
hodinu návštěvy v cele,

Ни милую прохладу рук,
Ни лип взволнованные тени,
Ни отдаленный легкий звук —
Слова последних утешений.
4 мая 1940, Фонтанный дом

nor the sweet coolness of hands,
nor the uproar of the lime trees' shadows,
nor the distant light sound –
the words of last comfort.
4 May 1940

a ani rukou drahý chlad,
stíny lip, které zbaví dechu,
lehký zvuk – teď už dávný tak –
těch posledních slov pro útěchu.
4. května 1940. Fontánní dům.

ni milé ruky doteky
ni vánky, co lipami vály –
ni slova poslední útěchy,
šeptaná jakoby zdáli.
4. května 1940

10
РАСПЯТИЕ
*«Не рыдай Мене, Мати,
во гробе суцу».*

X.
Crucifixion
*'Weep not for Me, Mother,
when thou lookest in the grave.'*

10.
Ukřižování
*„Neplač pro mne, Máti,
který jsem v hrobě.“**

10.
Ukřižování
*Ne rydaj mene, mati,
vo grobe zrašču...*

I
Хор ангелов великий час восславил,
И небеса расплавились в огне.
Отцу сказал: «Почто Меня оставил!»
А Матери: «О, не рыдай Мене...»

1.
The angels' choir glorified the great hour,
the heavens melted in flames.
He said to His Father: 'Why hast Thou forsaken Me?'
and to His Mother: 'Oh, weep not for Me...'

I
Velikou chvíli andělský chór slavil,
zatím co oheň nebe roztápel.
Otci „Proč jsi mne opustil?“ On pravil.
„Ó, neplač pro mne!“ Matce On pak děl.

I
Andělský chór se rozezpíval hymnem.
Nebesa oděla se do ohně.
On Otci děl: „Proč, Otče, opustils mne?“
A Matce své: „Ó neplač kvůli mně.“

II
Магдалина билась и рыдала,
Ученик любимый каменел,
А туда, где молча Мать стояла,
Так никто взглянуть и не посмел.
1940–1943

2.
Mary Magdalene smote her breast and wept,
the disciple whom He loved turned to stone,
but where the Mother stood in silence
nobody even dared look.
1940–1943

II
Magdaléna rvouc si vlasy štkala,
mdlel učedník, jehož zvlášť měl rád.
Tím směrem, kde Matka mlčíc stála,
tam se nikdo nesměl podívat.
1940–1943

II
Magdalena plačíc vlasy rvala,
s oblíbeným žákem chvěl se svět.
Ale tam, kde Matka tiše stála,
netroufl si nikdo pohledět.

ЭПИЛОГ
I
Узнала я, как опадают лица,
Как из-под век выглядывает страх,
Как клинописи жесткие страницы
Страдание выводит на щеках,
Как локоны из пепельных и черных
Серебряными делаются вдруг,
Улыбка вянет на губах покорных,
И в сухоньком смешке дрожит испуг.
И я молюсь не о себе одной,
А обо всех, кто там стоял со мною,
И в лютый холод, и в июльский зной,
Под красною ослепшею стеною.

Epilogue
1.
I found out how faces droop,
how terror looks out from under the eyelids,
how suffering carves on cheeks
hard ages of cuneiform,
how curls ash-blonde and black
turn silver overnight.
A smile fades on submissive lips,
fear trembles in a dry laugh.
I pray not for myself alone,
but for everyone who stood with me
in the cruel cold, in the July heat,
under the blinded, red wall.

Epilog
I
Viděla jsem, jak vpadnou obličej,
jak hledí strach zpod víček, kde byl skryt,
jak do tváří strádání celé děje
klínovým písmem kruté umí rýt,
jak na kadeře náhle stříbro padne
– i na černý, i popelavý vlas,
a na pokorných rtech jak úsměv zvadne,
v zasmání suchém se úlek začne trást.
Ne za sebe jen prosím – všechny z nich,
co stávaly, nezaskočeny cenou,
v litém chladu i výhni letních dní
pod červenou, už oslepnuvší stěnou.

Epilog
I
Poznala jsem, jak stárne tvář i spánky,
zpod očních víček vykukuje strach
a v bledých lících klínopisné schránky
trápení prohlubuje v literách;
stříbrná nit praménky vlasů prolne,
ledová nit se k duši prozebe,
úsměvy zvadnou v tváři přepokorné –
i v suchém úsměšku se chvěje jen to zlé.
Modlím se za duši – a nejen za tu svou,
leč za všechny, co vedle mojí stály,
čekaly pod tou zdí, rudou a osleplou,
a letní žár či mráz je vysoušel a páčil.

*Pravděpodobně nápis na ikoně. (pozn. překl.)

<p>II Опять поминальный приблизился час. Я вижу, я слышу, я чувствую вас:</p>	<p>2. The hour of remembrance has drawn close again. I see you, hear you, feel you:</p>	<p>II Opět vzpomínám si – dušiček je čas: zas vidím, zas slyším, zase vnímám vás,</p>	<p>II Tak mi plynou měsíce už vzpomínáním jen. Vidím vás a slyším, cítím, pořád s vám jsem</p>
<p>И ту, что едва до окна довели, И ту, что родимой не топчет земли,</p>	<p>the one they could hardly get to the window, the one who no longer walks on this earth,</p>	<p>i tu, jejíž oči smrt teď klíží snem, i tu, která rodnou nešlape už zem,</p>	<p>S tou, co sotva belhala se k oknu s mřížemi, s tou, co dávno nechodí už s námi po zemi,</p>
<p>И ту, что, красивой тряхнув головой, Сказала: «Сюда прихожу, как домой»</p>	<p>the one who shook her beautiful head, and said: ‘Coming here is like coming home.’</p>	<p>i tu, krásnou, která hlavou kývajíc „Chodím sem jak domů,“ dokázala říci.</p>	<p>i s tou mladou krasavicí s rukou kadeří: „Chodím sem už jako domů,“ řekla ve dveřích.</p>
<p>Хотелось бы всех поименно назвать, Да отняли список, и негде узнать.</p>	<p>I would like to name them all but they took away the list and there’s no way of finding them.</p>	<p>Chtěla bych je všechny jménem zavolat, seznam však mi vzali – a kde mám se ptát?</p>	<p>Chtěla bych je všechny jejich jmény oslovit – ale seznam zabavili, kde ta jména vzít.</p>
<p>Для них соткала я широкий покров Из бедных, у них же подслушанных слов.</p>	<p>For them I have woven a wide shroud from the humble words I heard among them.</p>	<p>Roušku širokou jsem pro ně utkala z chudých slov, jež jsem jim odposlouchala.</p>	<p>Ze všech jejich slov a skutků ještě za tepla upředla jsem klubko vlny, šálu upletla.</p>
<p>О них вспоминаю всегда и везде, О них не забуду и в новой беде,</p>	<p>I remember them always, everywhere, I will never forget them, whatever comes.</p>	<p>Jak všude a navždy nevzpomínat jich? Na ně pomyslím i v nových neštěstích.</p>	<p>Myslím na ně vždy a všude, budu vzpomínat ať už moje bída přejde, ať se vrátí snad.</p>
<p>И если зажмут мой измученный рот, Которым кричит стомиллионный народ,</p>	<p>And if they gag my tormented mouth with which one hundred million people cry,</p>	<p>Ale umlčí-li žalná ústa má, jimiž můj národ – sto milionů – lká,</p>	<p>Až mi vláda zavře ústa a až umoří verš, v němž dvě stě milionů lidí hovoří,</p>
<p>Пусть так же они поминают меня В канун моего поминального дня.</p>	<p>then let them also remember me on the eve of my remembrance day.</p>	<p>pak ať každá z nich též na mne vzpomene v předvečer mého zádušního dne.</p>	<p>až mě zabijí a budu ležet na marách – ať i ony vzpomenu si, ať nemají strach.</p>
<p>А если когда-нибудь в этой стране Воздвигнуть задумают памятник мне,</p>	<p>If they ever think of building a memorial to me in this country,</p>	<p>Jestliže snad budou jednou chtít mně zde, v této zemi, pomník postavit,</p>	<p>Kdyby někdo v této zemi jednou vymyslel, že by se mi na památku pomník vztyčit měl,</p>
<p>Согласье на это даю торжество, Но только с условием — не ставить его</p>	<p>I consent to be so honoured, only with this condition: not to build it</p>	<p>s radostí jim k tomu mohu souhlas dát, s jednou podmínkou však – tou, že nesmí stát</p>	<p>předem dávám ráda souhlas k této oslavě pod jedinou podmínkou: ten pomník nestavět</p>
<p>Ни около моря, где я родилась: Последняя с морем разорвана связь,</p>	<p>near the sea where I was born: my last tie with the sea is broken,</p>	<p>u moře, kde prošly první moje dni – přerвала jsem k moři pouta poslední,</p>	<p>ani na pobřeží moře, odkud pocházím – s mořem jsem se rozvedla, jsem sama, tak co s ním? –</p>
<p>Ни в царском саду у заветного пня, Где тень безутешная ищет меня,</p>	<p>not in the Tsar’s Garden by the hallowed stump where an inconsolable shadow seeks me,</p>	<p>ani v carském parku, u pařezu tam, kde stín bezútěšný dosud chodí sám,</p>	<p>ani v carské zahradě u vysněného pně – je tam bezútěšný stín a zahlušil by mne –</p>
<p>А здесь, где стояла я триста часов И где для меня не открыли засов.</p>	<p>but here, where I stood three hundred hours and they never unbolted the door for me.</p>	<p>zde však, kde mi bylo tři sta hodin stát, aniž otevřeli závoru těch vrat,</p>	<p>ale tady, kde jsem stála tři sta hodin snad, aby bachaři se měli před čím červenat.</p>
<p>Затем, что и в смерти блаженной боюсь Забýtть громоухание черных марусь,</p>	<p>Since even in blessed death I am terrified that I will forget the thundering of Black Marias,</p>	<p>zde, neboť mám strach, že тихо zahluší v smrti blaženě hřmot černých maruší,</p>	<p>Bojím se, že po mé smrti někde utone vše, co vím o policejních černých antonech,</p>
<p>Забýtть, как постылая хлопала дверь И выла старуха, как раненый зверь.</p>	<p>forget how the hateful door slammed, how an old woman howled like a wounded beast.</p>	<p>zlé bouchání dveří, úděs v stařeně, která kvílela jak zvíře raněné.</p>	<p>o klapání špehyrek a katrů třískání... Žila babka jako myš, již kdosi poranil.</p>
<p>И пусть с неподвижных и бронзовых век Как слезы струится подтаявший снег,</p>	<p>Let the melting snow stream like tears from my bronze eyelids,</p>	<p>Pak ať z nehybných mých víček bronzových jako slzy tryskne tající již sních,</p>	<p>Koncem zimy z pomníku, z těch kvádrů bronzových ať se perlí a jak slzy zvolna stéká sních.</p>

И голубь тюремный пусть гулит вдали,
И тихо идут по Неве корабли.
1940. Март

let the prison dove call in the distance
and the boats go quietly on the Neva.
March 1940

holub vězeňský ať vrká z povzdálí
a po Něvě tiše plynou koráby.
1940. Březen.

Bude mi tam vrkat holub přes vězeňskou zeď.
Po Něvě poplují lodi, jako plují teď.
Fontánový dům, březen 1940